

РЕШЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ (ЕС) 2018/576 НА КОМИСИЯТА**от 15 декември 2017 година****относно техническите стандарти за защитните елементи, прилагани спрямо тютюневи изделия**

(нотифицирано под номер C(2017) 8435)

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Директива 2014/40/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 3 април 2014 г. за сближаване на законовите, подзаконовите и административните разпоредби на държавите членки относно производството, представянето и продажбата на тютюневи и свързани с тях изделия и за отмяна на Директива 2001/37/ЕО⁽¹⁾, и по-специално член 16, параграф 2 от нея,

като има предвид, че:

- (1) В Директива 2014/40/ЕС се предвижда, че всички потребителски опаковки на тютюневи изделия, които са пуснати на пазара, трябва да имат поставен неподлежащ на фалшифициране защитен елемент, съставен от видими и невидими части, с цел да се улесни проверката на автентичността на тютюневите изделия. Следва да бъдат определени технически стандарти за система за защитни елементи.
- (2) Защитните елементи, заедно със системата, която осигурява проследяването на тютюневите изделия, предвидени в член 15 от Директива 2014/40/ЕС и установени в Регламент за изпълнение (ЕС) 2018/574 на Комисията⁽²⁾, следва да позволяват наблюдението и по-ефективното прилагане при осигуряване на съответствието на тютюневите изделия с Директива 2014/40/ЕС.
- (3) Наличието на общи правила относно стандартите за защитните елементи в Съюза е от основно значение, тъй като различаващите се помежду си и недостатъчно конкретизирани национални изисквания има вероятност да подкопаят усилията за подобряване на съответствието на тютюневите изделия с правната уредба относно тютюневите изделия в Съюза. Хармонизирана в по-голяма степен между държавите членки уредба относно защитните елементи следва да улесни функционирането на вътрешния пазар на законни тютюневи изделия.
- (4) При техническите стандарти за защитните елементи следва да се обърне нужното внимание на високата степен на иновациите, които съществуват в тази област, като същевременно на компетентните органи на държавите членки се предостави възможност за проверка на автентичността на тютюневите изделия по ефективен начин. Всяка държава членка следва да може да определи комбинацията или комбинациите от елементите за проверка на автентичността, които да се използват за разработване на защитните елементи, прилагани спрямо тютюневите изделия, произведени или внесени на територията ѝ. Комбинацията или комбинациите, които се използват, следва да включват видими и невидими елементи. Според международните стандарти невидимите елементи, които не се долавят директно от човешките сетива, могат допълнително да бъдат определени според сложността на оборудването, необходимо за проверката на тяхната автентичност. За да се засили максимално надеждността на елементите, е целесъобразно да се изиска употребата поне на един невидим елемент, за проверката на чиято автентичност се налага употребата на специални инструменти или професионално лабораторно оборудване. Включването в даден защитен елемент на спектър от различни видове елементи за проверка на автентичността следва да гарантира необходимия баланс между гъвкавост и високо равнище на сигурност. Това следва също така да даде възможност на държавите членки да обмислят нови иновативни решения, които ще направят още по-ефективни защитните елементи.
- (5) Комбинирането на различни елементи за проверка на автентичността следва да се изисква като важна стъпка при гарантиране, че целостта на крайния защитен елемент, прилаган спрямо тютюнево изделие, е подсигурана.
- (6) Значението на гарантирането на надеждността на системата за защитните елементи е потвърдено в международно признати стандарти⁽³⁾. За тази цел трябва да се въведат допълнителни гаранции, които предпазват във възможно най-голяма степен от вътрешни и външни заплахи защитните елементи и различните им елементи за проверка на автентичността. Поради това следва да се изисква поне един елемент за проверка на автентичността в защитен елемент да се предоставя от независима трета страна доставчик на технологични решения, като по този начин се намалява рискът от посегателство от страна на лица или субекти, които са пряко или косвено свързани с производителя или създателя на елементите за проверка на автентичността, използвани при разработването на защитния

⁽¹⁾ OBL 127, 29.4.2014 г., стр. 1.

⁽²⁾ Регламент за изпълнение (ЕС) 2018/574 на Комисията от 15 декември 2017 г. относно техническите стандарти за създаването и работата със система за проследяване на тютюневи изделия (вж. страница 7 от настоящия брой на Официален вестник).

⁽³⁾ ISO 12931:2012 (Критерии за ефективност на решенията за проверка на автентичността, използвани при борбата с фалшифицирането на стоки).

елемент. Освен това, за да се гарантира, че изискването за независимост, което е от решаващо значение за гарантирането и запазването на целостта на защитните елементи в Съюза, продължава да се спазва, процедурите за наблюдение на спазването на критериите за независимост, изложени в настоящото решение, следва да бъдат подложени на периодично преразглеждане от страна на Комисията. Заключениеята от преразглеждането следва да бъдат публикувани от Комисията и представляват част от доклада за прилагането на Директива 2014/40/ЕС, предвиден в член 28 от нея.

- (7) Няколко държави членки изискват поставянето на бандероли или национални идентификационни знаци за данъчни цели. Тези държави членки следва да имат възможност да позволяват техните бандероли или знаци да се използват като защитен елемент, което е обвързано със спазване на изискванията на член 16 от Директива 2014/40/ЕС и на настоящото решение. С цел да се намали ненужната икономическа тежест, на държавите членки, чиито бандероли или национални идентификационни знаци не отговарят на едно или повече от изискванията на член 16 от Директива 2014/40/ЕС и на настоящото решение, следва да бъде позволено да използват своите бандероли или национални идентификационни знаци като част от защитния елемент. В тези случаи държавите членки следва да гарантират, че производителите и вносителите на тютюневи изделия са информирани за допълнителните елементи за проверка на автентичността, необходими за разработване на защитен елемент, който отговаря на всички законодателни изисквания.
- (8) С оглед на това да се осигури целостта на защитните елементи и за да бъде предпазена тя от външно посегателство, защитните елементи следва да бъдат приложени посредством прикрепване, отпечатване или комбинация от двете по начин, който не позволява те да бъдат подменени, повторно използвани или изменени по някакъв начин. Освен това защитните елементи следва да дават възможност за идентифициране и проверка на автентичността на дадена потребителска опаковка с тютюнево изделие за целия период, през който тютюневото изделие е пуснато на пазара.
- (9) С цел да се даде възможност за проверка на автентичността на дадено тютюнево изделие, а по този начин да се води по-активна борба срещу незаконната търговия с тютюневи изделия в Съюза, при поискване на държавите членки и на Комисията следва да се предоставят мостри на изделията, които могат да бъдат използвани за съпоставка като референтни продукти при лабораторния анализ. Освен това, с цел да се позволи на компетентните органи на дадена държава членка да направят проверка на автентичността на дадено тютюнево изделие, предназначено за националния пазар на друга държава членка, държавите членки следва да си съдействат при размяната на получените от тях референтни продукти, както и при предоставянето на информация и експертни знания, доколкото това е възможно.
- (10) Мерките, предвидени в настоящото решение, са в съответствие със становището на комитета, посочен в член 25 от Директива 2014/40/ЕС,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Предмет

В настоящото решение се определят техническите стандарти за защитните елементи, прилагани спрямо потребителските опаковки на тютюневите изделия, пуснати на пазара на Съюза.

Член 2

Определения

За целите на настоящото решение, в допълнение към определенията, посочени в член 2 от Директива 2014/40/ЕС, се прилагат следните определения:

- а) „елемент за проверка на автентичността“ означава компонент на защитен елемент;
- б) „явен“ означава неопосредствено долаван от едно или повече от човешките сетива, без да се използват външни устройства. Категорията „явен“ при решенията за проверка на автентичността, посочени в стандарт ISO 12931:2012, се счита като отговаряща на това определение;
- в) „полускрит“ означава недолаван директно от човешките сетива, но долаван от тях посредством употребата на съответни устройства, като например UV фенерче или специална писалка или маркер, за които не са необходими експертни познания или специализирано обучение. Категорията „скрит“ за посочените в стандарта ISO 12931:2012 решения за проверка на автентичността с предлагани на пазара инструменти се счита за отговаряща на това определение;
- г) „скрит“ означава недолаван директно от човешките сетива, но долаван само посредством употребата на специални инструменти или професионално лабораторно оборудване. Категориите „скрит“ за посочените в стандарта ISO 12931:2012 решения за проверка на автентичността, при които се изискват специални инструменти и съдебно-техническа експертиза, се считат за отговарящи на това определение.

Член 3

Защитен елемент

1. Държавите членки изискват защитните елементи да бъдат съставени от не по-малко от пет вида елементи за проверка на автентичността, от които поне:

- а) един е явен;
- б) един е полускрит;
- в) един е скрит.

2. Държавите членки изискват най-малко един от елементите за проверка на автентичността, посочени в параграф 1, да бъде предоставен от независима трета страна доставчик, която отговаря на изискванията, определени в член 8.

3. Всяка държава членка съобщава на производителите и на вносителите на тютюневи изделия комбинацията или комбинациите от елементи за проверка на автентичността, които се използват при защитните елементи, прилагани за потребителските опаковки на тютюневите изделия, пускани на нейния пазар.

Елементите за проверка на автентичността, посочени в първата алинея, могат да включват всеки от явните, полускритите и скритите видове елементи за проверка на автентичността, посочени в приложението.

4. Съобщаването, посочено в параграф 3, се извършва най-късно до 20 септември 2018 г. Всякакви последващи промени в комбинацията или комбинациите от елементи за проверка на автентичността се съобщават от държавите членки на производителите и вносителите на тютюневи изделия най-малко шест месеца преди датата, на която е предвидено промените да породят действие.

Член 4

Употреба на бандеролите като защитен елемент

1. Държавите членки, които разрешават бандеролите или националните идентификационни знаци за данъчни цели да се използват за разработването на защитни елементи, гарантират, че крайните защитни елементи са в съответствие с изискванията на член 3 от настоящото решение и член 16 от Директива 2014/40/ЕС.

2. Когато бандерол или национален идентификационен знак за данъчни цели, предназначени за употреба като защитен елемент, не отговарят на едно или повече от изискванията, посочени в параграф 1, те се използват само като част от защитния елемент. В тези случаи държавите членки гарантират, че производителите и вносителите на тютюневи изделия са информирани за допълнителните видове елементи за проверка на автентичността, необходими за разработване на отговарящи на изискванията защитни елементи.

3. Информацията, посочена в параграф 2, се предоставя на производителите и на вносителите на тютюневи изделия най-късно до 20 септември 2018 г. Всяка последваща информация, свързана с промените в бандеролите или националните идентификационни знаци за данъчни цели, предназначени да бъдат използвани като защитен елемент, се съобщава на производителите и на вносителите на тютюневи изделия най-малко шест месеца преди датата, на която е предвидено промените да породят действие, при условие че тази информация им е необходима за разработване на отговарящ на изискванията защитен елемент.

Член 5

Прилагане на защитни елементи върху потребителски опаковки

1. Държавите членки изискват защитните елементи да се прилагат върху потребителските опаковки на тютюневите изделия, като се използва някой от следните методи:

- а) прикрепване;
- б) отпечатване;
- в) комбинация от прикрепване и отпечатване.

2. Защитните елементи се прилагат върху потребителските опаковки на тютюневите изделия по начин, който:
 - а) дава възможност за идентифициране и проверка на автентичността на дадена потребителска опаковка на тютюнево изделие за целия период, през който тютюневото изделие е пуснато на пазара; и
 - б) не позволява те да бъдат заменени, повторно използвани или изменени по някакъв начин.

Член 6

Цялост на защитните елементи

1. Във всеки един момент държавите членки могат да вземат решение да приложат или да оттеглят схеми за редуването на защитните елементи.
2. Ако дадена държава членка има основания да смята, че целостта на някой елемент за проверка на автентичността на даден защитен елемент, който се използва към момента на нейния пазар, е нарушена, тя изисква съответният защитен елемент да бъде заменен или променен. Ако дадена държава членка установи наличието на нарушена защита на защитен елемент, тя информира производителите и вносителите и съответните доставчици на защитните елементи в срок от пет работни дни от това установяване.
3. Държавите членки могат да изготвят официални насоки или изисквания относно процедурите по сигурността на производството и дистрибуцията, като например насоки, свързани с използването на защитено оборудване и на други компоненти, одити, инструменти за наблюдение на производствените количества и защитено транспортиране, за да се предотврати, осуети, установи и ограничи незаконното производство, разпространение или кражба на защитни елементи и на елементите за проверка на автентичността, от които те са съставени.

Член 7

Проверка на автентичността на тютюневите изделия

1. Държавите членки гарантират, че разполагат с необходимите средства за анализ на всяка комбинация от елементи за проверка на автентичността, която те позволяват да се използва за разработването на защитни елементи в съответствие с членове 3 и 4 от настоящото решение, за целите на определянето дали дадена потребителска опаковка на тютюнево изделие е автентична. Анализът следва да се извърши в съответствие с международно признатите критерии за ефективност и методология за оценяване, като например установените в стандарта ISO 12931:2012.
2. Държавите членки изискват от производителите и вносителите на тютюневи изделия, които се намират на тяхна територия, да предоставят, при писмено поискване, мостри на тютюневи изделия, които към момента са пуснати на пазара. Мострите се предоставят като потребителска опаковка и имат приложен върху тях защитен елемент. При поискване държавите членки предоставят на Комисията получените мостри на тютюневите изделия.
3. При поискване държавите членки си съдействат при проверката на автентичността на дадено тютюнево изделие, предназначено за националния пазар на друга държава членка, включително чрез обмяна на мостри, получени в съответствие с параграф 2.

Член 8

Независимост на доставчиците на елементите за проверка на автентичността

1. За целите на член 3, параграф 2 даден доставчик на елементи за проверка на автентичността, а когато е приложимо — неговите подизпълнители, се считат за независими, ако са изпълнени следните критерии:
 - а) налице е независимост от тютюневата промишленост по отношение на правната форма, организацията и вземането на решения. По-специално се преценява дали предприятието или групата предприятия не е под прекия или косвения контрол на тютюневата промишленост, включително дали тя има миноритарно дялово участие;

- б) независимост от тютюневата промишленост във финансово отношение, което се приема за изпълнен критерий, ако, преди да поеме функциите на доставчик, предприятието или групата предприятия е генерирало/а по-малко от 10 % от годишния си световен оборот, без ДДС и други косвени данъци, със стоки и услуги, предоставени на тютюневия сектор през последните две календарни години, както може да бъде определено въз основа на най-скорошните одобрени счетоводни данни. За всяка следваща календарна година годишният световен оборот, без ДДС и други косвени данъци, със стоки и услуги, предоставени на тютюневия сектор, не надвишава 20 %;
- в) липса на конфликт на интереси с тютюневата промишленост на лицата, отговорни за управлението на предприятието или групата предприятия, включително членове на съвета на директорите или друга форма на управителния орган. По-конкретно те:
- не са участвали в структури на предприятия от тютюневата промишленост през последните пет години;
 - действат независимо от каквито и да било имуществени или неимуществени интереси, свързани с тютюневата промишленост, включително притежаване на акции, участие в частни пенсионни програми или връзка с интереси на техните партньори, съпрузи или роднини по пряка възходяща или низходяща линия.
2. Когато даден доставчик на елементи за проверка на автентичността използва подизпълнители, той продължава да носи отговорност за гарантирането на спазването от страна на тези подизпълнители на критериите за независимост, посочени в параграф 1.
3. Държавите членки и Комисията могат да изискват от доставчиците на елементи за проверка на автентичността, включително, където е приложимо, от техните подизпълнители, да им предоставят документи, необходими за оценката на спазването на критериите, посочени в параграф 1. Тези документи може да включват годишни декларации за съответствие с критериите за независимост, установени в параграф 1. Държавите членки и Комисията могат да изискват годишните декларации да включват пълен списък на услугите, предоставяни на тютюневата промишленост през последната календарна година, както и отделни декларации за финансова независимост от тютюневата промишленост, предоставени от всички членове на ръководството на независимия доставчик.
4. Всяка промяна в свързаните с критериите в параграф 1 обстоятелства, която може да засегне независимостта на даден доставчик на елементи за проверка на автентичността (включително, когато е приложимо, на неговите подизпълнители) и която е налице за две последователни календарни години, се съобщава своевременно на съответните държави членки и на Комисията.
5. Когато от информацията, получена в съответствие с параграф 3, или от съобщаването на промени, посочено в параграф 4, е видно, че даден доставчик на елементи за проверка на автентичността (включително, когато е приложимо, дадени негови подизпълнители) вече не отговаря на изискванията, определени в параграф 1, тогава в разумен срок и най-късно до края на календарната година, която е след календарната година, през която е получена информацията или съобщението за промените, държавите членки вземат всички необходими мерки, за да гарантират спазването на критериите, посочени в параграф 1.
6. Доставчиците на елементите за проверка на автентичността информират незабавно съответните държави членки и Комисията за случаи на заплахи или други опити за упражняване на неправомерно влияние, които биха могли действително или потенциално да попречат на тяхната независимост.
7. Публичните органи или предприятия, чиято дейност се урежда от публичното право, и подизпълнителите им се предполага, че са независими от тютюневата промишленост.
8. Процедурите за наблюдение на спазването на критериите за независимост, установени в параграф 1, се преразглеждат периодично от Комисията с оглед на оценяването на тяхното съответствие с изискванията на настоящото решение. Заключениеята от преразглеждането се публикуват и представляват част от доклада за прилагането на Директива 2014/40/ЕС, предвиден в член 28 от същата директива.

Член 9

Преходни разпоредби

- Цигарите и тютюнът за ръчно свиване на цигари, които са произведени в Съюза или са внесени в Съюза преди 20 май 2019 г. и на които не са поставени защитни елементи в съответствие с настоящото решение, може да останат в свободно обращение до 20 май 2020 г.
- Тютюневи изделия, различни от цигарите и тютюна за ръчно свиване на цигари, които са произведени в Съюза или са внесени в Съюза преди 20 май 2024 г. и на които не са поставени защитни елементи в съответствие с настоящото решение, може да останат в свободно обращение до 20 май 2026 г.

Член 10

Адресат

Адресати на настоящото решение са държавите членки.

Съставено в Брюксел на 15 декември 2017 година.

За Комисията
Vytenis ANDRIUKAITIS
Член на Комисията

ПРИЛОЖЕНИЕ

ВИДОВЕ ЕЛЕМЕНТИ ЗА ПРОВЕРКА НА АВТЕНТИЧНОСТТА

Явни	Полускрити	Скрити
<p>Гийоши (плетеници)</p> <p>Декоративен мотив от две или повече преплетени ленти, които са отпечатани в множество нестандартни цветове.</p>	<p>Лазерни изображения</p> <p>Изображението става видимо за човешкото око само когато е осветено със светлина с определена дължина на вълната, като например лазерна показалка.</p>	<p>ДНК маркери</p> <p>Маркер, използван в криминалистиката, за който се използват комбинаторни математически принципи за определяне на нуклеотидните секвенции.</p>
<p>Ирисово оцветяване</p> <p>Комбинация от два или повече цвята с деликатно преливане на цветовете един в друг, което води до образуването на преливащи се оттенъци (което наподобява цветовете на дъгата).</p>	<p>Поляризирано изображение</p> <p>Изображението става видимо за човешкото око само когато върху него се постави специален поляризационен филтър.</p>	<p>Молекулни маркери</p> <p>Химичен маркер, който, често формулиран в основните материали на предмета, към който е прикрепен, позволява установяването на съотношения на разреждане и смесване в материалите на съотношението в материалите. Закодиран с уникален код и въведен във вид на следи в материалите.</p>
<p>Латентно изображение</p> <p>Мотив с линии, отпечатан с дълбок печат, който разкрива различен образ, когато предметът, на който е отпечатан, бъде наклонен настрани. Може да се комбинира с мастило с променлив цвят.</p>	<p>Ултравioletова матова хартия</p> <p>Специална хартия, която не отразява ултравioletовата светлина. Подходяща за печат с ултравioletови (UV) мастила, които се виждат на светлината на специални ултравioletови лампи.</p>	<p>Защитни влакна (скрити)</p> <p>Невидими флуоресцентни влакна, произволно разположени на подходяща за целта хартия. Не могат да бъдат сканирани или фотокопирани и са видими само на светлината на специални ултравioletови лампи.</p>
<p>Мастило с променлив цвят</p> <p>Показва променящи се цветове, когато се гледа под различни ъгли.</p>	<p>Защитни влакна (полускрити)</p> <p>Видими флуоресцентни влакна, които са изцяло или частично вплетени в произволен мотив, който не е възможно да бъде възпроизведен. Може да са в различни цветове и форми. Променят цвета си на ултравioletова светлина.</p>	<p>Магнитни елементи</p> <p>Мотив с магнитни елементи, генериращи сигнал или поредица от сигнали, които могат да бъдат доловени от разстояние от специални устройства за идентификация.</p>
<p>Тактилни мотиви</p> <p>Дълбок печат, който образува изпъкнал тактилен релеф, чиято автентичност може да бъде установена на коса светлина. Може да се комбинира с латентно изображение.</p>	<p>Микротекст</p> <p>Напечатан текст с изключително дребен шрифт, за който е необходимо да бъде увеличен, за да може да се чете с невъоръжено око.</p>	<p>Мастила от тип антистоукс</p> <p>Мастила със свойствата да бъдат невидими (от тип антистоукс), които стават видими с помощта на видео спектрален анализатор (инструменти от тип VSC).</p>
<p>Холограма</p> <p>Визуализиране на изцяло триизмерен фотографски запис на светлинно поле с ъгъл на наблюдение.</p>	<p>Термохромно мастило</p> <p>Реагиращо на топлина мастило, което е чувствително към температурни промени. Мазилото променя цвета си или изчезва при излагане на температурни промени.</p>	<p>Реактивни мастила (скрити)</p> <p>Безцветни или прозрачни мастила, които стават видими при реагиране със специфичен разтворител, който се прилага чрез специални инструменти в лабораторни условия.</p>
	<p>Реактивни мастила (полускрити)</p> <p>Безцветни или прозрачни мастила, които стават видими при реагиране със специфичен разтворител, който се прилага чрез специална писалка или маркер.</p>	